

певних рамках рішення або віддавати розпорядження. Окремо треба зазначити про соціально-економічні нововведення, які повинні передбачати інновацію ресурсів з метою організації найбільш ефективних зв'язків у системі.

Враховуючи перераховані змістовні компоненти формування організаційно-управлінських інновацій ми пропонуємо адаптувати, враховуючи специфіку управління сферою фізичного виховання і спорту, з метою подальшого активного застосування, наступні організаційно-управлінські інновації: *функціонально-вартісний аналіз, активний та агресивний маркетинг, корпоративні інформаційні системи, збалансовану систему показників ефективності, аутсорсинг, бенчмаркінг, механізми саморозвитку.*

Використання організаційно-управлінських інновацій з часом дозволить трансформувати сам спосіб функціонування сфери фізичного виховання та спорту, що в свою чергу дозволить досягти ефективних результатів діяльності.

Висновки. Підводячи певні підсумки, ми маємо можливість констатувати наступне:

1. Загальний аналіз функціонування національної сфери фізичного виховання та спорту в сучасних умовах дозволив виявити суттєві недоліки діяльності суб'єктивного характеру до яких належить незадовільний стан системи управління.

2. Використання адаптованих організаційно-управлінських інновацій в національній системі фізичного виховання та спорту дозволить сформувати ефективну управлінську складову. Якісна діяльність якої допоможе втілити в життя задекларовані державою стратегічні напрямки розвитку масового спорту і активного залучення до цього процесу різних груп населення.

Перспективами подальших досліджень вважаємо систематизацію та класифікацію адаптованих організаційно-управлінських інновацій з урахуванням особливості сфери фізичного виховання і спорту.

Література

1. Горбенко О.В. Науково-методичне обґрунтування кадрової потреби сфери фізичної культури і спорту в Україні : автореф. дис... канд. наук. з фіз. виховання та спорту : [спец.] 24.00.02.«фіз. культура, фіз. виховання різних груп населення» / Горбенко О. В.; ЛДУФК. – Л., 2002. – 19 с.

2. Концепція реформування сфери фізичного виховання та спорту (основні положення) [Електронний ресурс]/ Міністерство молоді та спорту України. – Режим доступу: www.dsmsu.gov.ua/index/ua/material/15363. – Дата звернення: 15.01.2017 – Назва з екрана.

3. Приходько І. І. Організація і менеджмент фізичної культури : навч. посіб. для студ. на-пряму «Фізичне виховання» / І. І. Приходько. – Х. : Цифрова друкарня № 1, 2013. – с. 110 – 117.

4. Чухрай Н.І. Організаційно-управлінські інновації в економіці, що спирається на знання / Н.І. Чухрай // Інновації: проблеми науки і практики. — Харків: ІНЖЕК, 2006. — с. 107 — 133.

5. International Charter of Physical Education et Sport, UNESCO; Charter of International Document 21.11.1978.

6. Mudrik V. I., Leonov O. Z., Mudrik I. V. et aliis. Organicism et emendatiorem basics physical education alumni instituta studiorum superiorum: monograph / Mudrik V. I., Leonov O. Z., Mudrik I. V., Il'chenko A. I., Kozak E. P. // Edited by Mudrik V. I. – K.: Pedagogical cogitatio, 2010. – 192 pages.

7. Oslo Manual: Guidelines for Collecting and Interpreting Innovation Data, [3rd Edition OECD/EC, 2005] / перекл. з англ. та наук. ред. Андрощук Г. О. – К. : УкрІНТЕІ, 2009. – 163 с.

8. Proposed Guidelines for Collecting and Interpreting Technological Innovation Data: Oslo Manual. Paris: OECD, Eurostat, 1997. – с. 37-42.

Жамардїй В.О.

**Вищий державний навчальний заклад України
“Українська медична стоматологічна академія”, м. Полтава**

ТЕОРЕТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН ІЗ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЗАСОБАМИ ФІТНЕС-ТЕХНОЛОГІЙ

У статті проаналізовано теоретичні й методичні аспекти програмно-методичного забезпечення дисциплін із фізичного виховання засобами фітнес-технологій, здійснено аналіз нормативних документів, що регулюють навчально-виховний процес фізичного виховання студентів, розкрито основні напрями фізичного виховання та окреслено провідні напрями вдосконалення навчальних занять із фізичного виховання студентів вищих навчальних закладів.

Ключові слова: здоров'я, студенти, фізична підготовленість, фізичне виховання, фітнес, фітнес-технології.

Жамардїй В.А. *Теоретическое обоснование программно-методического обеспечения дисциплин по физическому воспитанию средствами фитнес-технологий. В статье проанализированы теоретические и методические аспекты программно-методического обеспечения дисциплин по физическому воспитанию средствами фитнес-технологий, осуществлен анализ нормативных документов, регулирующих учебно-воспитательный процесс физического воспитания студентов, раскрыты основные направления физического воспитания и обозначены ведущие направления совершенствования учебных занятий по физическому воспитанию студентов высших учебных заведений.*

Ключевые слова: здоровье, студенты, физическая подготовленность, физическое воспитание, фитнес, фитнес-технологии.

Zhamardiy V.O. *Theoretical study of program and methodological support of physical education by means of fitness technology. The article analyzes the theoretical and methodological aspects of program and methodological support of physical education by means of fitness technology. The analyz of regulations governing the educational process of physical education students is done.*

The basic areas of physical education and key areas for improvement classes of physical education of university students are

outlined. Physical education in the system higher pedagogical education provides a wide variety of opportunities for a harmonious and spiritual development of students, health improvement, special skills and physical skills development, enhancing physical and mental performance, tempering the body, forming ideas about healthy lifestyle, education of the need for regular exercises.

The implementation of these tasks helps developing and updating the content of program and methodological support of physical education classes at universities.

The novelty lies in the fact that according to the updating the content and structure of classes of physical education by means of fitness technology the curriculum that is based on common patterns of the age of the students is theoretically grounded and developed software support of the classes of physical education.

Key words: *health, physical condition, physical education, fitness, fitness techniques.*

Постановка проблеми. Реформування системи вищої педагогічної освіти в Україні передбачає її переорієнтацію, гуманізацію та демократизацію, спрямовану на формування справжнього фахового елітарного фахівця, здатного працювати в нових соціально-економічних умовах. У зв'язку з цим виникає потреба в оновленні змісту, організаційних форм і технологій навчання на основі сучасних інноваційних підходів, програмно-методичного забезпечення дисциплін із фізичного виховання студентів засобами фітнес-технологій.

Актуальність дослідження полягає в тому, що сучасна Концепція фізичного виховання відзначає феномен здоров'я як головну умову гармонійного та духовного розвитку студента. В юнацький період закладається фундамент здоров'я, формуються життєво необхідні рухові уміння і навички, розвиваються фізичні якості. Це свідчить про необхідність застосування у навчально-виховному процесі з фізичного виховання сучасних фітнес-програм і технологій, які мають відповідати особливостям фізичного розвитку студентів і сприяти їх оздоровленню [13].

Відповідно до Законів України "Про вищу освіту", "Про фізичну культуру" одним із пріоритетних напрямків навчально-виховного процесу вищих навчальних закладів залишається фізичне виховання студентів. Воно спрямоване на збереження та зміцнення здоров'я, підвищення рівня фізичної підготовленості, покращення фізичної працездатності, формування у студентів спеціальних умінь і навичок, розвитку фізичних якостей, виховання стійкого інтересу до навчальних занять із фізичного виховання у вищих навчальних закладах [14]. Питання удосконалення програмно-методичного забезпечення дисциплін із фізичного виховання засобами фітнес-технологій мають першочергове значення для підвищення якості навчальних занять із фізичного виховання у вищих навчальних закладах.

Зв'язок авторського доробку із важливими науковими та практичними завданнями полягає в наступному: поширення фітнес-індустрії, гармонійний та духовний розвиток студентів неможливий без інноваційних програм і технологій. Відповідно до цього з'явилася потреба в розробці та оновленні програмно-методичного забезпечення навчальних занять із фізичного виховання студентів засобами фітнес-технологій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема програмно-методичного забезпечення дисциплін із фізичного виховання у вищих навчальних закладах висвітлюється у дослідженнях В.Г. Ареф'єва, Ю.М. Вихляєва, Г.П. Грибана, О.Д. Дубогай, Т.Ю. Круцевич, С.І. Присяжнюка та інших [1, 3, 4, 6, 8, 12]. Водночас, незважаючи на такий широкий спектр досліджуваних напрямків даної проблеми, сьогодні немає єдиних поглядів щодо змісту програмно-методичного забезпечення дисциплін із фізичного виховання засобами фітнес-технологій. Викладене обумовлює актуальність дослідження.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Фізичне виховання у системі вищої педагогічної освіти має широкі й різноманітні можливості для гармонійного та духовного розвитку студентів: зміцнення здоров'я, формування спеціальних умінь і навичок, підвищення фізичної та розумової працездатності, загартування організму, формування уявлень про здоровий спосіб життя, виховання потреби до систематичних занять спортом. Реалізації цих завдань сприяє розроблення та оновлення змісту програмно-методичного забезпечення навчальних занять із фізичного виховання у вищих навчальних закладах.

Новизна полягає у тому, що відповідно до оновлення змісту і структури навчальних занять із фізичного виховання засобами фітнес-технологій теоретично обґрунтовано навчальну програму, яка будується на основі загальних закономірностей вікового розвитку студентів і розроблено програмно-методичне забезпечення навчальних занять із фізичного виховання.

Методологічне або загальнонаукове значення статті полягає в тому, що впровадження сучасного програмно-методичного забезпечення в навчально-виховний процес із фізичного виховання сприятиме підвищенню якості навчальних занять із фізичного виховання студентів, розвитку фізичних якостей, спеціальних умінь і навичок, конкретизації уявлень про фізичні вправи, тренажери та фітнес-обладнання, посиленні методичного забезпечення навчальних занять із фізичного виховання студентів.

Формування цілей статті. Мета статті – проаналізувати теоретичні й методичні аспекти програмно-методичного забезпечення дисциплін із фізичного виховання засобами фітнес-технологій.

Викладення основного матеріалу. Під програмно-методичним забезпеченням навчально-виховного процесу з фізичного виховання студентів розуміємо сукупність дидактичних засобів, що дозволяють викладачеві організувати педагогічну діяльність і зробити її найбільш ефективною. При розкритті сутності поняття "програмно-методичне забезпечення" в першу чергу розглядається не тільки методична сторона забезпечення, але підкреслюється необхідність вибору викладачем спеціальних засобів навчання, застосовуваних відповідною методикою [2, 7].

Метою програмно-методичного забезпечення дисциплін із фізичного виховання засобами фітнес-технологій є розробка і вдосконалення програмного та методичного забезпечення навчальних занять із фізичного виховання, підвищення теоретичного та практичного рівня знань, умінь і навичок студентів за допомогою фітнес-технологій. Завдяки розробленню програмно-методичного забезпечення в навчально-виховному процесі з фізичного виховання, викладач отримує можливість одночасно впливати візуальною, звуковою, фото- і відеоінформацією на студентів, що істотно підвищує ефективність навчальних занять із фізичного виховання. Переваги програмно-методичного забезпечення при застосуванні фітнес-технологій полягають у тому, що викладач

отримує можливість постійно оновлювати навчальний матеріал, адаптувати і доповнювати навчальні програми, відповідно до тенденцій розвитку фітнес-індустрії, реалізуючи диференційований підхід до навчання. Використання програмно-методичного забезпечення в навчально-виховному процесі з фізичного виховання засобами фітнесу позитивно впливатиме на мотивацію студентів до навчальної діяльності, підвищить рівень їх самостійності та активності у виборі методів вирішення поставлених перед ними завдань.

Одним із пріоритетних завдань у вищих навчальних закладах є виявлення та обґрунтування потенційних можливостей використання фітнес-технологій при розробці навчальних дисциплін із фізичного виховання, що забезпечить якісно новий підхід до викладання навчальних занять із фізичного виховання, значно покращить рівень здоров'я та рівень фізичної підготовленості студентів у вищих навчальних закладах [6, 10, 17, 18].

Зміст програмно-методичного забезпечення дисциплін із фізичного виховання засобами фітнес-технологій орієнтовано на забезпечення і управління навчальною та виховною діяльністю студентів у вищих навчальних закладах. Ґрунтуючись на необхідності застосування програмно-методичного забезпечення у навчально-виховному процесі з фізичного виховання необхідно розробити навчально-методичний комплекс дисциплін фізичного виховання засобами фітнесу, який складатиметься з інформаційного та практичного блоків. Для ефективного засвоєння практичного матеріалу, під час занять із фізичного виховання студенти зможуть використовувати рисунки, таблиці, схеми та відеоматеріали. При необхідності інформацію можна завантажити або роздрукувати. Робота в такому режимі дозволить студентам закріпити отримані спеціальні знання під час роботи з інформаційним блоком [16, 19, 20].

Проведений теоретичний аналіз використання програмно-методичного забезпечення дисциплін із фізичного виховання показав, що результативність та ефективність досягнення цілей (управління навчально-виховним процесом із фізичного виховання) значно зростає при включенні програмно-методичного забезпечення дисциплін засобами фітнесу, орієнтованого не тільки на покращення навчально-виховного процесу з фізичного виховання, але і на здійснення різноманітних видів навчальної діяльності студентів.

Використання програмно-методичного забезпечення в організації та проведенні навчальних занять із фізичного виховання дозволяє використовувати значний програмний і методичний матеріал; підвищити мотиваційну зацікавленість студентів; надавати студентам свободу вибору видів рухової діяльності, темпу і ритму роботи на тренажерах; індивідуалізацію і диференціацію процесу навчання; використовувати різноманітні форм роботи на тренажерах; роботу з сучасним фітнес-обладнанням; тестувати функціональні показники, що значно підвищить інтерес студентів до навчальних дисциплін із фізичного виховання. Така практика проведення навчальних занять сприятиме тому, що студенти будуть стежити за своїми результатами, виявляти сильні і слабкі сторони власної діяльності, мотивує до самоаналізу та самовдосконалення.

Застосування у навчально-виховному процесі з фізичного виховання сучасних фітнес-програм і фітнес-технологій сприятиме престижності навчальних занять із фізичного виховання студентів. Головна мета етапу закріплення – це ґрунтовне засвоєння матеріалу, його подальше осмислення, з'ясування і уточнення питань, що не достатньо зрозумілі при первинному ознайомленні [5, 11, 15]. Застосування фітнес-технологій під час навчальних занять із фізичного виховання дає можливість студентам поєднувати виконання практичних завдань з додатковою роботою над теоретичним матеріалом. Використання фітнес-програм при тестуванні дозволяє швидко і ефективно оцінити рівень спеціальних знань, умінь і навичок.

Головні висновки. Проведення навчальних занять із фізичного виховання студентів зі застосуванням фітнес-технологій це одна з найважливіших умов реалізації системи освіти, яка зможе залучити в єдину структуру різні напрями фізкультурно-оздоровчого та навчально-виховного процесу. Особливої уваги потребує розробка програмно-методичного забезпечення навчальних занять із фізичного виховання студентів засобами фітнес-технологій, яке дає змогу вирішити нагальні питання організації та проведення таких занять, підвищити їх якість та ефективність у вищих навчальних закладах.

Аналіз даних науково-педагогічної і спеціальної літератури дає змогу визначити складові програмно-методичного забезпечення навчальних занять із фізичного виховання студентів засобами фітнес-технологій: побудова навчального заняття, розподіл його на частини, комплектування групи студентів відповідно до вікових, статевих та індивідуальних особливостей і мотиваційних пріоритетів, вибір методів, форм і засобів проведення таких занять із застосуванням фітнес-технологій, контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів, програмно-методичне забезпечення занять фітнесом, наявність методичних рекомендацій, ведення щоденника самоконтролю, розробка навчальних посібників, застосування інноваційних та інтерактивних засобів навчання, фахова підготовка викладача з фізичного виховання.

Перспективи використання результатів дослідження полягають у подальшій розробці програмно-методичного забезпечення дисциплін із фізичного виховання засобами фітнес-технологій.

Література

1. Ареф'єв В. Г. Фізична культура в школі (молодому спеціалісту) : навчальний посібник для студентів навчальних закладів III–V рівнів акредитації / В. Г. Ареф'єв, Г. А. Єдинак. – 3-тє вид. перероб., і доп. – Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький О. А., 2007. – 248 с.
2. Березовський А. Уніфіковані оздоровчі рухові програми самостійних занять фізичною культурою і спортом – як одна із нових форм планування процесу фізичного виховання / А. Березовський, Н. Сахно // Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. пр. – Вип. 5. – Вінниця: ДОВ "Вінниця", 2004. – С. 30–35.
3. Вихляєв Ю. М. Корекція функціонального стану студентів технічними засобами : [монографія] / Ю. М. Вихляєв. – К. : НТУУ "КПІ", 2006. – 308 с.
4. Грибан Г. П. Методична система як складова процесу фізичного виховання / Г. П. Грибан // Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. – Серія № 15. – Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт: зб. наукових праць / за ред. Г. М. Арзютова. – К.: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2014. – Вип. 3К (44) 14. – С. 179–184.
5. Домашенко А. В. Організаційно-педагогічні засади системи фізичного виховання студентської молоді України: дис. ...

канд. наук з фіз. виховання і спорту: 24.00.02 / А. В. Домашенко. – К., 2003. – 269 с.

6. Дубогай О. Д. Компетентнісний потенціал педагогіки здоров'язбереження молоді при формуванні її особистості засобами фізичної культури / О. Д. Дубогай, П. Б. Джурицький // Науковий часопис нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. – Серія № 15 "Науково-педагогічні проблеми фізичної культури / фізична культура і спорт" / за ред. Г. М. Арзютова. – К.: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. – Вип. 10. – С. 275–278.

7. Кириченко Т. Г. Формування здорового способу життя студентів педагогічного вузу в процесі фізичного виховання: дис. ... канд. пед. наук / Т. Г. Кириченко. – К., 1998. – 188 с.

8. Круцевич Т. Ю. Управління фізичним станом підлітків у системі фізичного виховання: автореф. дис. ... докт. наук з фіз. вих. і спорту: 24.00.02 / Т. Ю. Круцевич. – К.: НУФВСУ, 2000. – 44 с.

9. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті. – К.: Вид-во "Шкільний світ", 2001. – 16 с.

10. Пічугін М. Ф. Фізичне виховання: навч. посіб. / М. Ф. Пічугін, Г. П. Грибан, В. М. Романчук [та ін.]. – Житомир: ЖВІ НАУ, 2010. – 472 с.

11. Платонов В. Н. Периодизация спортивной тренировки. Общая теория и ее практическое применение / В. Н. Платонов. – К.: Олимпийская литература, 2013. – 624 с.

12. Присяжнюк С. І. Біологічний вік та здоров'я студентської молоді: [монографія] / С. І. Присяжнюк. – К.: Центр навчальної літератури, 2010. – 294 с.

13. Фізичне виховання: навчальна програма з фізичного виховання для вищих навчальних закладів України III–IV рівнів акредитації: офіц. вид. – К.: Міністерство освіти і науки України, 2003. – 44 с.

14. Цільова комплексна програма "Фізичне виховання – здоров'я нації". – К.: Держкомспорт України, 1998. – 46 с.

15. Шиян Б. М. Теорія та методика наукових педагогічних досліджень у фізичному вихованні та спорті: навчальний посібник / Б. М. Шиян, О. М. Вацеба. – Тернопіль: навчальна книга. – Богдан, 2008. – 276 с.

16. ACSM's health-related physical fitness assessment manual / American college of sport medicine; ed. G. B. Dwyer, S. E. Davis. – 2 th ed. – Philadelphia [etc.]: Wolters Kluwer; Lippincott Williams & Wilkins, 2008. – XIV, 192 p.

17. Darst P. W. Dynamic physical education for secondary school students / P. W. Darst, R. P. Pangrazi. – 6 th ed. – San Francisco [etc.]: Pearson Benjamin Cummings, 2009. – XIV, 560 p.

18. Goldberg G. Spinning instructors manual (Phase 1,2) / G. Goldberg. – New York: Simon & Shuster, 2004. – 253 p.

19. Howley E. Health Fitness Instructor's Handbook (third Edition) / E. Howley, B. Franks. – Human Kinetics, 1997. – 496 p.

20. Sharkey B. J. Fitness and health (Fourth Edition) / B. J. Sharkey. – Human Kinetics, 1996. – 432 p.

УДК 796/799:165.0

Завальнюк О. В.

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, м. Київ

ЦІННІСТЬ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ ЯК ОБ'ЄКТ ФІЛОСОФСЬКОГО ПІЗНАННЯ

У статті аналізується філософський сенс цінності фізичної культури та спорту, спрямований на самореалізацію, самоствердження і гармонійний розвиток особистості. Автор наголошує на тому, що тільки через активну фізкультурно-спортивну діяльність людини можливе її залучення до цінностей фізичної культури та перетворення їх в надбання конкретної особистості. У статті підкреслюється, що самоактуалізація та самопізнання у різних видах фізичної культури та спорту є одним із ефективних засобів гармонійного розвитку особистості. Особистісний рівень засвоєння цінностей фізичної культури визначається здатністю до самоорганізації здорового стилю життя, знаннями та досвідом індивіда в сфері фізичного вдосконалення, соціально-психологічними настановами, рівнем залучення до активних занять фізкультурно-оздоровчою та спортивною діяльністю.

Ключові слова: цінність, фізична культура, спорт, особистість, філософське пізнання.

Завальнюк Е. В. Ценность физической культуры и спорта как объект философского познания. В статье анализируется философский смысл ценности физической культуры и спорта, направленный на самореализацию, самоутверждение и гармоничное развитие личности. Автор отмечает, что только через активную физкультурно-спортивную деятельность человека возможно его приобщение к ценностям физической культуры и превращение их в достояние конкретной личности. В статье подчеркивается, что самоактуализация и самопознания в различных видах физической культуры и спорта является одним из эффективных средств гармоничного развития личности.

Личностный уровень усвоения ценностей физической культуры определяется способностью к самоорганизации здорового стиля жизни, знаниями и опытом индивида в сфере физического совершенствования, социально-психологическими установками, уровнем привлечения к активным занятиям физкультурно-оздоровительной и спортивной деятельностью.

Ключевые слова: ценность, физическая культура, спорт, личность, философское познание.

Zavalniuk OV Value of physical education and sport as an object of philosophical knowledge. The article examines the philosophical sense of the value of physical culture and sport, aiming at self-realization, self-assertion and harmonious development of personality. The author notes that only through an active sports activity it is possible to human introduction to the values of physical education and their transformation into domain specific person.

The article emphasizes that self-actualization and self-knowledge in different types of physical culture and sports is one of the effective means of harmonious development of personality.

Personal level of assimilation of values of physical training is determined by the ability to self-organization of a healthy lifestyle, the